

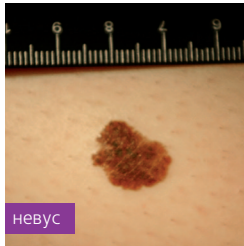
УСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ З... РОДИМКИ

54

Хоча деякі британські медики і стверджують, що ультрафіолетове опромінення не викликає захворювань на рак шкіри – меланому, результати безкоштовних обстежень на меланому понад 9,5 тисячі мешканців у 30 містах України, проведених у травні нинішнього року, приголомшили. Найбільше хворих на меланому й інші види шкірних недуг виявлено в Одесі, Херсоні та Сімферополі. У нашій клініці в ході акції обстежено за Європротоколом майже сотню пацієнтів, у двох з яких попередній діагноз раку шкіри підтвердився. Тож зверніть увагу на свою шкіру і здоров'я.

Михайло ЮДИН,
головний лікар
«Авторської клініки доктора Юдіна»,
лікар-дерматолог,
кандидат медичних наук

невус

Родимка – ця пляма. Згаданий різновид доброякісних пухлин шкіри має ще низку назв: невус або пігментна родима пляма, або невус нево-целюлярний. Латинський термін «невус» означає «пляма, бородавка». Виокремлюють дві групи невусів: пігментні родимі плями (те, що називають родимками), які є доброякісним

розростанням меланоцитів, і судинні невуси або ангиоми. Родимка – доброякісне розростання меланоцитів, як правило, локалізоване в місці стикання дерми з епідермісом. Невуси є вельми поширеними доброякісними пухлинами, постійною фізичною ознакою людей білої раси. Вони зустрічаються практично на будь-якій частині тіла *homo sapiens*. Ці пухлини рідко бувають уродженими. Більшість із них з'являється з віком і їхня кількість прогресує, що, безумовно, відбувається не без впливу сонячних променів. Зовні невуси мають дуже різний вигляд: плоскі плями, а також опуклі круглі або овальні, більш-менш інтенсивно забарвлені в коричневий колір, але не обов'язково однотонні. Іноді їхню поверхню увінчує пучок волосся, за структурою вони можуть бути схожими на малину або бородавку.

Більша частина родимок цілком безпечні. Щоправда, невус здатний переродитися в меланому – найнебезпечніший різновид раку, який, наприклад, в Україні вбиває майже 1050 осіб на рік. Але ймовірність переродження дуже мала.

Меланома найчастіше з'являється несподівано, до того ж на абсолютно здоровій шкірі. У цьому й полягає головна небезпека – пляма, котра виникла, людину не турбує. Але можливість переродження невуса зазвичай стає джерелом постійної тривоги.

рак шкіри

До чинників, які сприяють виникненню меланоми, я відніс би постійну травматизацію невусів як ультрафіолетовим випромінюванням, так і механічно – самою людиною. Найчастіше історія раку шкіри розпочинається так: була родимка на носі, засвербіло, почухав, вона почала кривавити або рости.

меланома

Усупереч поширеній думці хірургічне видалення невуса не створює жодного ризику злоякісного переродження.

Родимки доцільно видаляти, коли вони спотворюють зовнішність або непокоють людину. Іншою причиною я назвав би сумніви лікаря або пацієнта стосовно доброякісності родимки. Слід дбати про те, аби не травмувати родимок. Це особливо актуально, коли вони розташовуються на ділянках тіла, які часто піддаються тертю (на поясі, під бретелями бюстгальтера, на ступнях, під паском). Якщо ви недавно помітили зміну забарвлення або форми родимки, кровотечу з неї, або у вас з'явилася нова пляма коричневого кольору, котра швидко збільшується, а також у разі сонячного опіку, або в анамнезі ваших родичів була меланома, вам необхідно проконсультуватися з лікарем.

Є п'ять основних ознак, за якими можна розпізнати меланому:

- 1) асиметричність – чи є новоутворення асиметричним?
- 2) контур – рівний чи не рівний контур новоутворення?
- 3) забарвлення – чи має утворення рівномірне забарвлення, чи в ньому представлені різні тони?
- 4) діаметр – чи перевищує діаметр 8 міліметрів?
- 5) здатність до розвитку – чи новоутворення останнім часом не змінило свого забарвлення, чи не збільшився його розмір?

Настійно рекомендую: якщо у вас наявні два з перелічених вище пунктів, зверніться до лікаря.

Правильний діагноз гарантує життя, зволікання з консультацією або видаленням родимки може спричинити летальний результат.

Попередній діагноз ставлять на підставі дерматоскопії, а остаточний – за допомогою гістологічного дослідження. На сьогодні така постановка діагнозу гарантує 99-відсоткову точність.

Найгострішу проблему утворення меланом маємо в країнах, де проживають білошкірі та світлоокі люди й де рівень ультрафіолетового випромінювання підвищений. Наприклад, в Австралії фіксується до 200 меланом на кожні 100 тис. населення. Профілактика підступного захворювання передбачає: неоптралляння під ультрафіолетове випромінювання, уникнення травматизації невусів і огляд пацієнта лікарем-дерматологом не рідше, як один раз на півроку.

базальноклітинний рак